

Śmieci wokół nas. Co z nimi zrobić?

Wanda Strzelec

„I uważa człowiek przyrodę za wielką
jeżeli sam jest wielki
on ją czcić musi, jeżeli czci
sam jest godny”

W puszczy Adolf Dygasiński

Przedstawiony poniżej scenariusz adresowany jest do uczniów klasy IV i dotyczy ochrony przyrody i umiejętności współżycia z nią. Realizacja jego przebiega we wrześniu przed akcją „Sprzątanie świata”. Ma na celu kształtowanie świadomości ekologicznej i odpowiednich postaw oraz nawyków u uczniów.

Zamieszczone treści są zgodne z „Podstawą programową” i spełniają warunki zamierzonej działalności nauczyciela względem dzieci. Nauczyciel za pomocą odpowiednich form i metod pracy oraz środków dydaktycznych dostarcza uczniom w sposób zrozumiały i łatwy do przyswojenia wiedzę o otaczającym środowisku i jego ochronie.

Przedstawiony sposób pracy na zajęciach przygotowuje uczniów do aktywnego i twórczego uczestnictwa w życiu najbliższego otoczenia.

Uczniowie nabywają świadomość, że człowiek swoim zachowaniem wpływa na obecny i przyszły stan najbliższego środowiska.

Czas realizacji: 60 minut

Cel ogólny: Rozbudzenie u uczniów ciekawości poznawczej. Kształcenie aktywnych postaw poszanowania przyrody i nawyku zbierania makułatury. Zachęcenie uczniów do udziału w zbiórce puszek.

Cele operacyjne:

Uczeń

- wie, w jaki sposób selekcjonować odpady
- potrafi swoje doświadczenie przekazać innym

- rozumie pojęcie segregacja i recykling
- potrafi pracować nad powierzonym zadaniem
- potrafi wykonać proste obliczenia matematyczne dotyczące ochrony środowiska.

Metody: pogadanka, burza mózgów, pokaz, obserwacja, rozmowa nauczająca, ćwiczenia praktyczne.

Środki dydaktyczne:

Karty pracy, zdjęcia dzikich wysypisk, makulatura, odpady kuchenne, puszki aluminiowe, butelki plastikowe i szklane, opakowania kartonowe, folie, łopatkki.

Literatura:

Pakiet edukacyjny: *Śmieci mniej. Ziemi lżej*, Elżbieta Tyralska-Wojtycza.

Podręczniki przyrody – klasa IV, Wyd. Juka, MAC, Żak, Nowa Era, WSiP, LektorKlet, Planeta.

Przebieg zajęć

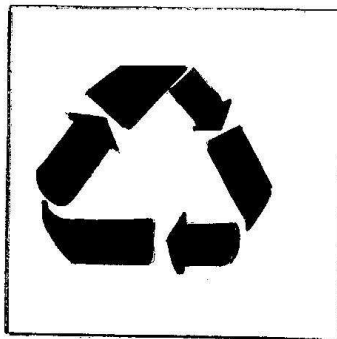
Czynności nauczyciela	Czynności ucznia
Faza wprowadzająca (10 minut)	
<p>Wprowadzenie uczniów do zaśmieconej klasy (porozrzucone stopy papieru, butelki plastikowe i szklane, puszki stara odzież, jednorazowe naczynia, kartonowe opakowania po napojach) a na tablicy przychepione są zdjęcia dzikich wysypisk (przygotowanie do akcji sprzątanie świata)</p> <p>Czy możemy uczyć się w takiej klasie? Co nam przeszkadza? W jaki sposób to zrobimy?</p>	<p>Jest nieprzyjemnie i brudno. Chcemy się uczyć w klasie czystej i estetycznej. Musimy posprzątać.</p> <p>Uczniowie podają różne pomysły: zbierzemy wszystkie śmieci do reklamówek i wyrzucimy je do kosza, musimy posegregować śmieci i wrzucić do odpowiednich pojemników.</p>

Faza realizująca (40 minut)	
<p>Nauczyciel pokazuje kolorowe zdjęcia pojemników (lub pokazuje na grafoskopie)</p> <p>Podanie informacji w przyrodzie nic nie ginie. Wszystko jest ponownie wykorzystywane. Musimy naśladować przyrodę.</p> <p>Wiele z naszych odpadów możemy wykorzystać ponownie, dlatego konieczne jest ich oddzielenie – segregacja.</p> <p>Wyjaśnienie słowa recykling.</p> <p>Rozdanie znaków informujących o wtórnym wykorzystaniu odpadów – recyklingu (załącznik 1)</p> <p>Rozdanie kart pracy (załącznik 2)</p>	<p>Swobodne wypowiedzi dzieci n/t pojemników. Do żółtego wrzucamy plastikowe opakowania, do zielonego szkło a do niebieskiego makulaturę.</p> <p>Odczytanie informacji</p>
Zajęcia na boisku	
<p>Nauczyciel objaśnia ćwiczenie, które wykonają uczniowie. Mają za zadanie zakopać śmieci w przygotowanych miejscach (odpady kuchenne, plastikowe reklamówki, puszki po napojach, kartonowe opakowania, gazety)</p> <p>Zastanów się dlaczego wykonaliśmy to zadanie?</p>	<p>Wykonują ćwiczenie w trzech lub czterech grupach</p> <p>Chcemy sprawdzić jak długo będą się rozkładały śmieci?</p> <p>Ustalenie, że w kwietniu następnego roku sprawdzimy, które śmieci się rozłożyły.</p>
Zajęcia w klasie	
<p>Rozdanie kart pracy (załącznik 3)</p>	<p>Uczniowie obliczają ile kg śmieci w ciągu roku wyprodukuje ich rodzina?</p> <p>Odpowiadają na pytanie (zamieszczone w kartach pracy)</p>

<p>W naszej szkole jest 525 uczniów. Jeżeli każdy uczeń w ciągu miesiąca zbierze 2 kg makulatury, to ile makulatury zbierzemy w ciągu roku szkolnego?</p> <p>Ile uratujemy drzew? Ile drzew uratuje jedno dziecko w ciągu sześcioletniego pobytu w szkole podstawowej? (jeżeli miesięcznie zbierze 2 kg makulatury)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - w jaki sposób można wykorzystać niektóre odpady? (z tworzyw sztucznych można wyprodukować inne tworzywa, z makulatury można ponownie zrobić papier, odpady szklane są przetwarzane ponownie na szkło, - w jaki sposób uczniowie mogą przyczynić się do oszczędności papieru? (możemy zbierać makulaturę) - dlaczego musimy oszczędzać papier? (oszczędzając papier oszczędzamy lasy) <p>Uczniowie w parach dokonują obliczeń. Omówienie wyników.</p>
<p>Faza podsumowująca (10 minut)</p>	
<p>Jakie wnioski wyciągnęliśmy z dzisiejszej lekcji? W jaki sposób to zrobimy?</p> <p>Który pomysł podoba się wam najbardziej?</p> <p>Na co przeznaczymy pieniądze?</p>	<p>Musimy zbierać surowce wtórne.</p> <p>Uczniowie podają różne propozycje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zrobimy gazetkę zachęcającą wszystkich uczniów do zbierania makulatury, - przygotujemy apel, który zachęci wszystkich uczniów do zbierania surowców wtórnych - przygotujemy kartony z napisem makulatura, rozniesimy po klasach i będziemy namawiać do zbiórki makulatury - w porozumieniu z panem wóznym zbierać będziemy puszki po napojach. <p>Poprzez głosowanie uczniowie wybierają propozycję trzecią i czwartą</p>

<p>Czy podobały się wam zajęcia?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na zakup roślin do dekoracji szkoły - na posadzenie drzew wokół szkoły - ogłosimy konkurs, która klasa zbierze najwięcej opakowań aluminium i makulatury będzie decydować na co przeznaczyć pieniądze <p>Przyklejają na tablicy znaczki:</p>
--------------------------------------	---

Załącznik 1

Załącznik 2

Segregowanie śmieci

Śmieci muszą być segregowane tam, gdzie powstają np.: w domu, szkole, sklepie i wrzucane do osobnych pojemników, aby ich nie pomieszać i żeby je łatwiej później wykorzystać.

Możemy odzyskać:

- metal,
- plastik,
- papier,
- szkło.

Czy wiesz że...

Plastikowe torebki, które pełnią rolę opakowań, rozkładają się w środowisku od 10 do 20 lat a plastikowe butelki od 50 do 400 lat. Puszki po napojach, wykonane z aluminium potrzebują aż 70 lat.

Wszystkie rzeczy jednorazowe wykonane z plastiku szybko stają się niepotrzebnymi śmieciami.

Załącznik 3**Odzyskiwanie surowców wtórnych**

Współczesna rodzina w ciągu roku wyrzuca około 1000 kg śmieci. 250 kg śmieci przypada na jednego członka rodziny. Ile kg śmieci wyrzuca twoja rodzina.

.....

Wiele odpadów zaśmieca ulice, drogi, parki, lasy rzeki, jeziora, a substancje chemiczne powodują niszczenie (degradację) środowiska naturalnego, w którym żyje człowiek.

Po odpowiednim przygotowaniu odpady z kuchni mogą być wykorzystane jako nawóz.

Zadanie do wykonania w domu

Zaobserwuj jakiego rodzaju śmieci wyrzuca twoja rodzina w ciągu tygodnia. Zanotuj wyniki obserwacji.

.....

.....

.....

.....

Czy wiesz, że...

Papier otrzymujemy z drewna. Do wyprodukowania 1 tony papieru potrzeba około 20 drzew.

- w jaki sposób można powtórnie wykorzystać niektóre odpady?
- w jaki sposób uczniowie mogą przyczynić się do oszczędzania papieru?
- dlaczego musimy oszczędzać papier?
- dlaczego kartonowe pudełka po napojach należy zginać przed wrzuceniem ich do śmietnika?

Czy wiesz, że...

Puszki aluminiowe możesz sprzedać w punkcie skupu złomu. Można z nich odzyskać cenne aluminium.